

I sin årlige status 2023 forholder Klimarådet sig til dét, regeringen gør – men hvad med dét, regeringen ikke gør?

Klimarådet har frigivet den årlige status over regeringens klimaindsats. Klimarådet mener, der er for store risici i regeringens plan men anerkender, at der nu er anvist en vej, der i bedste fald kan føre til 70% reduktion i 2030. Klimarådet peger på en række områder, hvor de mener, at yderligere tiltag er nødvendige for at minimere risikoen ved regeringens klimaindsatser. Status er ikke så god som man kunne håbe men bedre end mange frygtede.

I bedste fald vil regeringens indsats måske nok føre til 70% reduktion i 2030, men det betyder ikke, at det er den bedste vej at gå, og det lover heller ikke noget om at vi bliver klimaneutrale – et 0-emissionsfund – i 2045 og et minus-emissionsfund i 2050. Og det er sandsynligt, at vi kan komme meget billigere til opfyldelse af de tre mål end via regeringens vej.

Hvordan?

Den mest iøjnefaldende mangel er et fuldstændigt fravær af energilagring. Vi vil dække næsten hele Danmarks energiforbrug med el fra vind og sol, men der er hvert år lange perioder, hvor vind og sol er langt fra at kunne dække samfundets behov. Regeringens bud på forsyningssikkerhed er at importere el fra vores nabolande, men de har samme vejr som os, så når vi har underskud, har de det sikkert også. Hvis der overhovedet er noget el at importere, bliver det til udbydernes pris. Det kan blive rasende dyrt, og det er jo ikke gangbart at klare problemet ved at fyre noget gas eller kul af!

Forsyningssikkerhed er et "must" i vores moderne samfund. Det er rendyrket hasard at overlade ansvaret for Danmarks forsyningssikkerhed til vores nabolande. Det er en kritisk opgave, som vi skal løse selv ved at udvikle et sammenhængende, driftssikkert energisystem.

Vi skal kunne lagre Danmarks energiforbrug i 1-2 måneder for at skabe fuld forsyningssikkerhed. Det er voldsomt meget energi. Den eneste energibærer, der kan skaleres op til dette niveau, er brint. Vi kommer til at bygge en masse brintanlæg, og vi kommer til at lægge dem ved siden af vores fjernvarmeværker, som kan udnytte den spildvarme, brintanlæggene genererer. Af denne grund skal vi ikke lave brint på energiøerne ude i havet. Energiøer er en meget tvivlsom investering, hvis deres eneste funktion er at være knudepunkter for opsamling af el fra havvindmølleparker, inden strømmen føres i land.

Tyskland har erkendt problemet med forsyningssikkerhed og vil bygge nye kraftværker med en samlet kapacitet på 27,5 GW. Det er voldsomt meget. De bliver gasfyrede men skal kunne omstilles til at køre på brint, når der er brint nok. Tyskland har også planer om et brint-rørnet og om brint-tankstationer langs alle motorveje og hovedlandeveje – i øvrigt et EU-krav. Tyskland er på vej imod brintsamfundet. Herhjemme satser vi på biogas og methanol – to kulstofholdige brændstoffer, der danner CO₂, når de bliver brændt af. Det er ikke ret begavet. Vi skal sikre os, at vi ikke bliver fastholdt i et helt uholdbart stort husdyrhold for at kunne føde biomasse ind i alt for mange biogasanlæg.

Klimarådet har nok anet, hvad der er i gære. De opfordrer regeringen til at satse på "kulstoffrie brændstoffer". Det er brint og ammoniak. Brint bliver som sagt grundlaget for vores forsyningssikkerhed, men det bliver også afgørende for transportsektoren. I byerne

er det umuligt at opstille ladestandere til alle biler, hvorfor hovedparten af bybilerne skal være brintbiler. Den tunge transport kan ikke afse dyr arbejdstid på langsommelig opladning, så hér er brint også en rigtig god løsning.

Klimarådet peger på 4 scenarier for, hvordan samfundet kan udvikle sig frem mod 2050. Det er meget prisværdigt. Vi må vide, hvad det er for et samfund, vi vil udvikle. Hvordan skulle vi ellers kunne styre hen imod det? Den måske mest presserende opgave i den grønne omstilling er at lave en vision for 0-emissionssamfundet og så lægge en plan, der kan føre os derhen. Det kræver samarbejde, ikke konkurrence. Konkurrencesamfundet er ikke en hjælp til men en hindring for realiseringen af 0-emissionssamfundet.

Den forrige regering etablerede de såkaldte klimapartnerskaber, hvor de enkelte sektorer udarbejdede skitser til grøn omstilling af hver deres sektor. Det fungerede ikke. Flere af skitserne har karakter af rent lobbyarbejde – mest udtalt for Energi og Landbrug. Som EU har erkendt, er det samarbejde mellem sektorerne (sektorkobling), der skal skabe effektivitet i fremtidens samfund. For eksempel brug af spildvarme fra brintanlæg i fjernvarmeværker. De enkelte sektorer varetager ikke helhedens interesser. Det er der kun Staten til at gøre. Den grønne omstilling er ikke en opgave, regeringen kan uddelegere. Vi må håbe, den hurtigst muligt forstår perspektivet ved helhedsorientering og påbegynder arbejdet i samarbejde med ngo'er og andre parter, der prioriterer fællesskabet og ikke blot søger egen fordel.